

Allamvédelmi Hatóság.

"Szigoruan titkos" 184

Tárgy:

dr. Jelinek Alfonzné
ügye.

J e l e n t é s

Budapest, 1953. március 16.

- 2 -

Dr. J e l i n e k - A l f o n z n é

Beismerte, hogy 1951-ben Majtényi Andrással, aki jelenleg őrizetünkben van, nagyobb mennyiségű flotír és nemez árut juttattak ki a Hungarótextől fondorlatos módon. A Majtényival közösen megszerzett textil anyagokat Jelinekné értékesítette. Az elloptott textilárak mennyisége kb. 30 db. flotír törölköző, két vég fürdőköpeny anyag, 6 db. fürdőlepedő és 25-30 vég nemez anyag, amelyeknek összértéke kb. 80.000.- ft-nak felelt meg.

A Hungarótextől lopott textilanyagokat Lanczmann Jenő Budapest VII. Sip u. 10 szám, Lanczmann István Budapest VII. Sip u. 17 szám, Fogarasi János Budapest Rákóczi ut 15 szám és Szloboda József Budapest Szent István körut 12 szám alatti magánkereskedőknél értékesített feketén.

Kádár János
év.hdgy.

102-1511/1953

J a v a s l a t

Bukovinszky Sándor őrizetbevételére.

Budapest, 1953. február 24.

F. hó 11-én őrizetbevettük M a j t é n y i András 29 éves, budapesti lakost, a Hungarótex volt osztályvezetőjét, akit kémkedéssel és embercsempészéssel gyanúsítunk.

Majtényi beismerte, hogy 1949-ben Varsányi Józseffel, - aki jelenleg büntetését tölti - embereket szöktetett nyugatra és több személytől nagy pénzüsszegeket vettek fel embercsempészés céljából. A kiszöktetett személyek értékeit Bukovinszky Sándor budapesti lakossal közösen külföldre csempészték.

M a j t é n y i András vallja:

"...Bukovinszky Sándorral 1949 februárjában kerültem kapcsolatba, amikor előző feleségem holmijait kijuttatta nyugatra. Bukovinszkyval közösen csempésztük ki nyugatra Neumann Géza kereskedő értékeit. Ezért 500 frt-részesedést kaptam tőle...Tőle tudom, hogy hosszú időn keresztül foglalkozott csempészéssel."

A fentiek alapján javasoljuk B u k o v i n s z k y Sándor őrizetbevételét.

Esdi ezds

szült: 3 pld. 1 old.

pelte: T.I.

H A T Á R O Z A T

vizsgálati ügy megindításáról.

Alulírott, Kádár János .....áv. hdgy. ....
átvizsgálatam a Bukovinszky Sándor .....
....budapesti.....lakosra vonatkozó anyagot és

m e g á l l a p i t o t t a m ,

hogy nevezett alaposan gyanúsítható a Magyar Népköztársaság terü-
letéről különböző személyeknek a nyugatra való szöktetésével, valamint
nyugatra szökött személyek értékeinek kicsempészésével, 1949-ben kapcso-
latban állt Hajtányi András-al és Varsányi Józseffel, akik aktív em-
bercsempésztést folytattak.....

bűncselekmény elkövetésével ..... Bukovinszky Sándor
ellen, ezért megindítom az

Á l l a m v é d e l m i v i z s g á l a t o t .

Budapest, 1951. március.....hó....2.....nap.

Kádár János
Kádár János .....
áv. hogy.....

Jóváhagyom:

Jász Sándor

.....
osztályvezető. *J.*

Az első kihallgatást a Határozat kiállítását után az őrizetbevételt
követő 24 órán belül meg kell kezdeni!

Operációs terv.
Budapest, 1953. március 2.

Hatóságunk 1953. jan. 11-én őrizetbevette Majtényi
András 28 éves volt HUNGAROTEX. export osztályvezető, buda-
pesti lakóst, aki a kihallgatás folyamán vallomást tett.

Bukovinszky Sándor

ra.

Bukovinszky 1949-óta kapcsolatot tartott Majtényi Andrással,
akivel közösen csempészték ki csomagokat nyugatra.

- 2 -

Készült: 1 pld. 2 old.
Gépelte: H-né.

1991
Kádár János av. hdgy.

2/17

Tárgy: Bukovinai népi táncok
1-10. kötetek.

Hollóházi - terv
Bp. 1953. márc. 2-án

az önkormányzatok népi Bukovinai táncok ai. önk.
szervezete hollóházi ki.

miért jöttél
mirethe
jártam hi
ajánlás nem!

2) Mivel az országban került megrendezésre a
táncok.

a) melyek közül kiemelkedőek voltak

b) emberismerés - segítő tészi

c) csomag ismerés - segítő tészi

3) Gyűjtés mellett az a személyek között megjelent
szövegek.

Bizonyítványok:

Megyei önk., Károlyi János népművelési
bizottság, hogy Bukovinai táncok az emberismerés

ismerés, valamint megismerésük érdekében csomagok
gyűjtésére.

Megyei önkormányzat, az önkormányzatok részére
kiadásra.

2012. 11. 2.

Tervező: János

249

Tárgy: BUKOVINSZKY SÁNDOR 2-
százalékos terv.

Előterjesztés - terv
Bp. 1953. III. 3-án

Fontosabb kérdések:

2) Milyen mértékben volt a részleges csomagcsu-
részesítés.

Documentáció:

Milyen mértékben történt a részleges csomagcsu-
részesítés és a részleges csomagcsu-
részesítés.

Tárgy: Bukovinszky Sándor 2. kihallgatása. 220

Feljegyzés.

Budapest, 1953. március 3.

Kihallgatási idő: 15.30-h. 19-h-ig.

Előző kihallgatása folyamán beismerte, hogy 1949-ben több hónapon keresztül foglalkozott csomagcsempészéssel. Tegyen vallomást arról, hogy az eddig megnevezett személyeken kívül még kik segítették elő a csomagcsempészéshez?

Az eddig megnevezett személyeken kívül még résztvett a csomagcsempészésben László Sztella Bpest, V-ker. Váci u. 59 szám alatti lakos és Majtényi András volt Hungarótex export osztályvezető.

- 2 -

Milyen szerepe volt a csomagcsempészésben Majtényi Andrásnak ? 227

Majtényi a kapcsolatunk folyamán kb. három alkalommal hozott csomagot. Ezeket a csomagokat Majtényi elmondása szerint egy belvárosi szüctől hozta, amit három részletben adtunk fel. Két alkalommal Majtényi taxin hozott ki a Keleti pályaudvarra két-két bőröndöt, amit én átvettem tőle és feladtam a vasuton. Emlékezetem szerint 1 db. bőröndöt a Vörösmarthy-téren adott át Majtényi, melyet én ugyancsak a Keletiben adtam fel. Ezeknek a csomagoknak a tulajdonosait nem ismerem, mert Majtényi tárgyalt velük. Nekem Majtényi 1.000 forintot adott csomagonként, arról nem tudok, hogy ő mennyit kapott a csomagok kijuttatásáért. Majtényi két alkalommal a Keleti pályaudvar előtt közvetlen a csomagok átadása után adta ide, az egy csomagért járó pénzt pedig a Vörösmarthy-téren adta át nekem.

Az eddig vallott bűncselekményeken kívül még milyen törvényellenes cselekményeket követett el, vagy van ilyenről tudomása?

Tagadom, hogy az eddig vallott bűncselekményeken kívül más törvényellenes cselekedeteket hajtottam végre.

Majtényi a kapcsolatunk folyamán egyik alkalommal említette nekem, hogy neki van egy vonala, melyen keresztül embereket tud kicsempészni nyugatra. Kért, hogy én is működjek közre, de ezt visszautasítottam azzal, hogy én ilyen dolgokban nem akarok résztvenni.

Kihallgatását megszakítom!

Magdolna s. hgy.
Felvette:

Bukovinszky Gábor
gyanusított.

Készült: 4 pld. 2 old.
Gépelte: H-né.

Tudj: Bukovinsky Károl 3. felosztás
Tára.

Yllustrator: Teru
Mest. 1953 márc 10 en

Futurandó szöveg

3) mit maott magyar és Varsói emlékségei Teru
szövegét.
az magyar szöveg volt eredeti.

Dokumentáció:

Magyar: Dudas hollandia, az kintán is volt a
szöveg. | Magyar: az szöveg nem adott neki szöveg
at a kidelelve is jent sen |

An emlékségeket kiegészítően magyar szöveg
van, Varsói és magyar az magyar, az nem volt
kisse.

F e l j e g y z é s .

Budapest, 1953. március 10.

Kihallgatási idő: 16-h. 19-h-ig.

Előző kihallgatása folyamán vallomást tett arról, hogy Majtényi Andrásról két alkalommal csomagot és pénzt vett át a Keleti-pályaudvar előtt. Ismételten felteszem a kérdést, megfelel az a valóságnak, hogy Ön két alkalommal csomagot és pénzt vett át Majtényitől a Keleti pályaudvar előtt ?

Beismerem, hogy előző kihallgatásom folyamán nem a valóságnak megfelelően tettem meg vallomásomat. Ugyanis Majtényi, kapcsolatunk folyamán sem csomagot sem pedig pénzt a Keleti-pályaudvar előtt nem adott át.

Előző vallomásomat úgy kívánom módosítani, hogy Majtényi kb. 1949. február utólján vagy március elején a Váci utcában adott át nekem egy darab csomag-megőrzési szelvényt, valamint 2-3000 forintot. A csomag-megőrzési szelvényre váltottam ki a Keleti p.u.-pn a csomagokat és adtam fel. Arra nem emlékszem, hogy hány darab csomagot adtam fel.

A csomagcsempészes terén 1949-ben Majtényi volt felesége működött aktívabban közre sok személlyel összehozott, akiknek csomagokat kellett feladni. Ezeknek a nevére nem emlékszem, mert csak egyszer, vagy kétszer láttam őket összesen. Ezekért ellenszolgáltatásként Majtényiné mindig megkért, hogy adjak fel 1-2 csomagot, melyeket én díjmentesen küldtem ki.

Emlékezetem szerint Majtényi András a fentebb megnevezett egy eseten kívül több alkalommal nem működött közre a csomagcsempészesben.

- 2 -

Kihallgatás a h.
Felvette:

Bukovinszki Sándor
gyanusított.

Tárgy: Bukovinszki Sándor 4. kihallgatása.

F e l j e g y z é s .

Budapest, 1953. március 11.

Kihallgatási idő: 17-h. 19-h-ig.

Előző kihallgatásai folyamán vallomást tett Majtényi Andrással fenntartott kapcsolatáról. Tegyen vallomást Majtényi András embercsempész tevékenységéről !

1949. tavaszán - pontosan nem emlékszem mikor - Majtényivel tartott kapcsolatomban folyamán kirándulni mentünk. Ez alkalommal mondotta el nekem Majtényi beszélgetés közben, hogy van neki egy "vonala" amelyen keresztül embereket tud nyugatra szöktetni. Ezt mint üzletet említette nekem, hogy ezen jól lehet keresni. Kifejezetten nem hívtam, hogy dolgozzam vele, de közlésének ez volt a tulajdonképpeni célja.

Közöltem Majtényivel, hogy én az ilyen üzletet veszélyesnek tartom és nem szeretnék egy ilyen ügybe belekeveredni. Ugyanis ebben az időben még vámkezelésekkel foglalkoztam és számtalan esetben hallottam különböző csempészeknek a lebukásáról. Így félttem az ilyenfajta üzletekkel való foglalkozástól. Felhívtam Majtényi figyelmét is ennek veszélyességére, mire ő elmondta, hogy ki fogja próbálni a "vonalát" mert feleségének nagybátyja Pick Sándor ugy-is szökni akar.

A későbbiek folyamán bemutatott egy "Jóska" nevezetű személynek, akivel abban az időben gyakran együtt lehetett látni. A kapcsolatunk folyamán később megtudtam, hogy az illető személyt Varsányi Józsefnek hívják.

Nevezze meg azokat a személyeket, akiket Majtényi nyugatra szöktetett !

Konkrétan nincsen tudomásom arról, hogy Majtényi kiknek a kiszöktetését hajtotta végre. Ugyanis Majtényivel a kapcsolatomban azután, hogy Varsányit bemutatta nekem lényegesen meglazult és egyre ritkábbakká váltak. Ilyenformán inkább Majtényi feleségével beszéltem több alkalommal, aki egyik beszélgetésünk során említette, hogy nagybátyja Pick Sándor nyugatra szökött. Ebből következtettem arra, hogy Pick-et Majtényi közbenjárásával szöktették ki.

226

Később ugyancsak Majtényinétől hallottam, hogy férje Izsák József festékestől vett fel nagyobb összeget a kiszóktetés fejében. Elmondotta Majtényiné, hogy a szóktetést nem hajtották végre és valamilyen módon Izsáknak sikerült kijutni, és fenyegető levelet írt Majtényi Andrásnak. Ebben a levélben felszólította Izsák Majtényt, hogy egy itthonmaradt hozzátartozójának fizesse ki a felvett összeget. Ezt később Majtényi személyesen is elmondotta nekem, hogy a régi Izsák ügyből kifolyólag havonként törlesztést fizet egy személynek. Ezt olyanformán mondotta el nekem, hogy ez milyen kellemetlen számára. Majtényival kapcsolatban több ilyen esetről nem tudok.

Önök milyen szerepe volt az embercsempészsében?

Tagadom, hogy én résztvettem volna bármilyen embercsempészsében.

Mit tud Varsányi József embercsempész tevékenységéről?

Varsányiról csak annyit tudok, hogy Majtényival volt szoros kapcsolatban, de hogy neki milyen tevékenysége volt embercsempészsés vonalon arról nincsen tudomásom.

Kihallgatását megszakítom!

M. H. J. felvette:

[Handwritten signature]
gyanusított.

Készült: 3 pld. 2 old.
Gépelte: H-né.

ÁLLAMBTONSÁGI LEVÉLTÁR
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

234

m: / -19

Tanukihallgatási jegyzőkönyv.

jegyzőkönyv készült Budapest, 19⁵³ évben márc. hónap 16. napján.

tanu vezeték és utóneve: B u k o v i n s z k i Sándor

Majtényi Andrást 1949 tavaszán ismertem meg volt feleségén Deusch Marianán keresztül. Ugyanis Majtényi ebben az időben válófélben volt feleségétől mert az szüleivel együtt Svájcba vándorolt. Így Deusch Mariannának a csomagjait én adtam fel a pályaudvaron.

235

A későbbi kapcsolat folyamán Majtényi elmondotta nekem bizalmasan hogy van egy vanala amelyen keresztül embereket lehet nyugatra csempészni. Ezt mint üzletet említette nekem, hogy ezen jól lehet kersni. Kifejezetten nem hívott de közlésének ez volt a tulajdonképpeni célja. Ezután a beszélgetés után bemutatott Varsányi Józsefnek akivel abban az időben gyakran együtt lehet látni. Miután Varsányit bemutatta nekem kapcsolataink lényegesen ritkábbá váltak inkább Varsányival mélyült el a kapcsolata.

Deusch Marianna a találkozásaink folyamán elmondotta nekem, hogy Pick Sándor nevezetű nagybátyja nyugatra szökött. Ebből következetttem arra, hogy Pick-et Majtényi szöktette ki. Ugyanis Majtényi már korábban elmondotta nekem hogy "vonalát" Pick Sándor kiszöktetésén keresztül fogja kiprobálni.

Később ugyancsak Majtényinótól hallottam hogy férje Izsák József festőkeztől vett fel nagyobb pénzösszeget kiszöktetés céljából. Elmondotta Majtényi-né hogy a felvett összeg ellenében a szöktetést nem hajtották végre de más vonalon Izsáknak sikerült kijutni az országból. Így Izsák nyugatról fenyegető levelet küldött Majtényinak, hogy egy íthon maradt hozzátartozójának fizesse ki a felvett összeget. Ezt később Majtényi személyesen is elmondotta nekem, hogy a régi Izsák ügyből kifolyólag havonként törlesztést fizet egy személynek. Ezt olyan formán mondotta el nekem hogy ABPE 3 19 16 702 az egész ügy számára.

Mást elődni nem kívánok vallomásomat az igazságnak megfelelően
tettem meg melyet elolvasás után h.h. aláírással igazolok.

Felvette:

Tanú:

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLTATÓK TÁRÁ

J a v a s l a t

Dr. Tóth Márton őrizetbevételére.

Budapest, 1953. április 16.

1953. február 11-én őrizetbevettük M a j t é n y i András 29 éves, budapesti lakost, a Hungarótex volt osztályvezetőjét, akit kémkedéssel és embercsempészéssel gyanúsítunk.

Majtényi beismerte, hogy az amerikai követség egyik beosztottjának - Izsák Istvánnak - önkéntesen felajánlotta szolgálatait. Továbbá embercsempészéssel is foglalkozott és több személytől vett fel különböző összegeket kiszöktetésük előlegeként. Majtényi kapcsolatot tartott Tóth Márton volt Vkf/2. beosztottal, aki 1942-ben a nagyváradi kémelhárító kirendeltségen teljesített szolgálatot. Tóth Márton intézte el Majtényi apjának, hogy mint zsidó-származásut, ne vigyék el munkaszolgálatra.

Majtényi András vallja:

"...Nagyváradon, mikor közelebbi kapcsolatba kerültem Tóth-al, számtalan esetben hivatkozott arra, hogy a Vkf/2-nél teljesített szolgálatot...1948 után szorosabbá vált a kapcsolatom Tóth-al, közös programokat és vacsorákat rendeztünk. Állítása szerint 10-15 ezer forintot keres...Barátságunk folyamán elmondotta, hogy különböző adócsalásokat követ el, ami részére igen jól kamatozik..."

247
Zsidi ezds

14/h.c. 727. KÉRDŐJEGY.

Név: dr. T o t h Márton

1953. IV. 21.
149249
003

Kelt bP. 1953. április 21.

96002
osztályvezető. k.

250

Kémelhárító tiszt volt a felszabadulás előtt.
Kapcsolatban áll a kémgvanus Majténvi András-
sal.

Bp. 1953. IV. 22.

ÉRKEZETT:
1953.04.22

Csere
Cse Józsefné/
áv. őrm.

1953 APR 22

297

Tárgy: dr. Tóth Márton 1. kihallgatása.

Kihallgatási-terv.
Budapest 1953 április 21-én.

Hatóságunk 1953 február 11-én őrizetbe vette Majtényi András a Hungarótex volt osztályvezetőjét akit kémkedéssel és embercsempészéssel gyanúsítunk.

Majtényi András kapcsolatot tartott dr. Tóth Márton volt VKF/2 beosztottal aki 1942-ben a nagyváradai kémelhárító kirendeltségen teljesített szolgálatot. Majtényi a felszabadulás után is kapcsolatot tartott dr. Tóth-al közös vacsorákat és programokat rendeztek. Ilyen alkalmakkor dr. Tóth dicsekedett Majtényinek hogy havonként kb. 10-15 ezer forintot keres, adócsalásokon keresztül.

Birtokunkban lévő dokumentumok:

dr. Tóth-nak a VKF/2 muljára vonatkozóan Majtényi András tettvallomást melyszerint dr. Tóth a nagyváradai kémelhárító kirendeltségen teljesített szolgálatot.

Hűségnyilatkozat

303
Tárgy: dr. Tóth Márton 2 kihallgatása.

Kihallgatási-terv.
Budapest 1953 április 22-én.

Tisztázandó kérdések:

- 1./ Mikor és hogyan került kapcsolatba Markovics Jenő nagyváradai textil kereskedővel.
- 2./ Hogyan került kapcsolatba Markovics a nagyváradai VKF/2 kirendeltséggel.
- 3./ Kiszervezte be Markovicsot és milyen feladattal lett megbízva.
- 4./ Kik azok a személyek akik tudnak arról hogy Markovics a VKF/2 beszervezett embere volt.
- 5./ Ki tartotta Markovicsot mint ügynököt.

Birtokunkban Lévő dokumentumok:

A fenti kérdésekkel kapcsolatosan adataink nincsenek.
sem hálózati sempedig vizsgálati.

Kádár János av. hdgy.
Kádár János av. hdgy.

304

Tárgy: dr. Tóth Márton 2. kihallgatása.

Feljegyzés.
Budapest. 1953. április 22.

Kihallgatási idő: 17. - 24 h. ig.

1941-től 1943 nyaráig a nagyváradai VKF/2 kirendeltségen velem együtt teljesítették szolgálatot.

G u b i c z a Elek ezredes a kirendeltség vezetője.

- 2 -

305

A fentebb megnevezett személyeken kívül Gubicza alezredes foglalkozott még Jenő nagyváradai textil kereskedővel, akik román követségi személyekkel tartottak kapcsolatot. és Markovics személyesen jártak be a kirendeltség épületébe Gubicza ezredeshez jelentés tételre. Ilyen alkalmakkor magam is több alkalommal beszéltem velük mielőtt bementek volna Gubiczához.

Hogyan került kapcsolatba Markovics Henő textil kereskedő a nagyváradai VKF/2 kirendeltséggel ?

Markovics Jenő textil kereskedőt én általam került kapcsolatba a nagyváradai VKF/2-vel. Ugyanis már ezt megelőzően én kapcsolatban álltam Markovics fiával Markovics Andrással, akivel együtt jártam mulatozni. Több alkalommal voltam fent ebbe az időbe Markovicsék lakásán és így ismertem meg Markovicst. Ilyen kapcsolat után 1942 nyarán egyik alkalommal találkoztam Markovics Jenővel a Japort cukrászdában, ahol elmondotta nekem, hogy tudna értékes adatokat szolgáltatni a román politikai és gazdasági helyzettel kapcsolatban. Elmondotta, hogy VKF/2-től ilyen irányu megbízatás számára is előnyös volna, mert akkor akadályoztatás nélkül tudna Budapestre utazni. Hivatkozott Markovics az alkalommal arra, hogy neki igen jó kapcsolata van román diplomáciai személyek felé, akiktől az értesüléseit szerzi. Ez alkalommal, kért Markovicst, hogy ajánlkozással tolmácsoljam Gubicza ezredes felé és járjak közben, hogy kettőjük között találkozás létre jöjjön.

306

Ezután a beszélgetés után közöltem Gubicza ezredessel Markovic Jenő felajánlotta szolgálatát, melyben általános Romániára vonatkozó politikai és gazdasági kérdésekről tájékoztatna bennünket. Miután Gubicza hajlandónak mutatkozott felvenni a kapcsolatot Markoviccsal így 1942 szeptemberében személyesen j hoztam össze Markoviccsal. Gubiczával a kirendeltség épületében. Gubicza a bizalmas megbeszélést saját hivatali szobájában folytatta le Markoviccsal.

A beszélgetés lefolytatásáról és eredményéről nincsen tudomásom. Arról, hogy később Markovics dolgozott a VKF"/2-bek abból van tudomásom, hogy több alkalommal volt bent Markovics Gubiczánál megbeszélésen, valamint az általam elkészített összefoglaló jelentésekben olyan természetű adatok is szerepeltek melyek nekem megszerzését nekem korábban Markovics jelzett, hogy meg tud szerezni.

Hány alkalommal találkozott Markovics Gubiczával a kirendeltség épületében?

Miután én Markovics Jenőt Gubicza alezredesnek bemutatam még két alkalommal láttam bejönni Gubiczához jelentés tételre. Első alkalommal 1942 októberében, a második esetben pedig 1943 februárjában.

Előadni kívánom, hogy mikor én Markoviccsal bemutatam Gubicza ezredesnek és bent végeztek a beszélgetéssel a kijövet alkalmával Markovics közölte velem, hogy minden rendben van Gubiczával megállapodtak és fog adatokat szolgáltatni.

Nevezze meg azokat a személyeket, akik tudtak arról, hogy Markovics Jenő kapcsolatot tart Gubicza ezredesével?

Markoviccsal és Gubicza ezredesnek a kapcsolatáról tudomása volt még rajtam kívül S u m a d a Miklós alezredesnek, K o c s i s János fhdgy.-nak, L o v a s Rezső hdy.-nak S z e m e s István főtörzsőrmesternek. Ezek a személyek valamennyien személyesen is ismerték Markovics Jenőt.

Kihallgatását megszakítom.

g
gyanusított.

Markoviccsal
Felvette:

Készült: 4 pld.
3 old.

Gépelte: Sz.